

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญและสายอาชีพ สำหรับสามเณรชาวเขา ในโครงการ พระธรรมจาริก วัดศรีโสดา จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางจินตมาณี เลิศมโนกุล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณฑป ไชยชิต ประธานกรรมการ
 อาจารย์ ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์ กรรมการ
 รองศาสตราจารย์ ประจักษ์ สูดประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและหาแนวทางการจัดการเรียน การสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพสำหรับสามเณรชาวเขา ใน โครงการพระธรรมจาริก วัดศรีโสดา จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน และ ครูอาจารย์จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 การศึกษา ครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสอบถามกลุ่มประชากรในด้านข้อมูลส่วนตัว สภาพการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นเพศชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีวุฒิ ทางการศึกษาปริญญาตรี ถึงปริญญาโท ส่วนมากเป็นสมณเพศ และมีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 21 - 25 ปี ครูอาจารย์ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 50 ปี มีวุฒิทาง การศึกษาปริญญาตรี เป็นอาจารย์ประจำ และมีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 6 - 10 ปี

สภาพการจัดการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ระดับปานกลาง ในรายชื่อที่มีสภาพการปฏิบัติมากคือ วิชาที่เปิดสอนได้จัด ผู้สอนครบทุกวิชา รองลงมาคือ มีผู้สอนตามวิชาเอกที่จบมา และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน การเรียนการสอน และที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ระดับน้อยคือ ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน

ส่วนทัศนะของครูอาจารย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เห็นว่า ด้านจุดประสงค์ ครูอาจารย์ทราบจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาที่สอนจากเอกสารแสดงรายละเอียดของเนื้อหาวิชามากที่สุด สำหรับการเลือกและจัดลำดับเนื้อหาวิชา ครูอาจารย์ใช้หลักสำคัญมากที่สุดคือ ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา และจัดตามเอกสารแสดงรายละเอียดของเนื้อหาวิชา ส่วนการเลือกและจัดลำดับเนื้อหาวิชานั้น ครูอาจารย์ใช้วิธีเลือกตามเอกสารแสดงรายละเอียดของเนื้อหาวิชาและตัดสินใจโดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูอาจารย์ได้ใช้หลักสำคัญ 5 อันดับแรกคือ

- 1) ความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
- 2) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชา
- 3) ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมท้องถิ่น
- 4) ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 5) ความสอดคล้องกับสื่อการเรียนการสอน

การวัดผล และประเมินผล ครูอาจารย์ส่วนมากได้ทำการทดสอบนักเรียนก่อนทำการสอนเป็นบางหน่วยการเรียนมากที่สุด ครูอาจารย์ส่วนมากเป็นผู้จัดทำเครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผลเอง สำหรับการวัดผลและประเมินผลการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูอาจารย์ได้ปฏิบัติมากที่สุดคือ เมื่อจบบทเรียนนั้นๆ และปลายภาคเรียน ส่วนการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ครูอาจารย์คำนึงถึงมากที่สุดคือ ตรงกับจุดประสงค์ นอกจากนี้ครูอาจารย์ได้นำผลการวัดผลและประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทุกครั้ง และครูอาจารย์ได้รับการนิเทศภายในจากผู้บริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าหมวด ตั้งแต่ขั้นเตรียมการสอน ขั้นการสอนจนถึงขั้นการวัดผลและประเมินผลเป็นบางครั้ง

แนวทางในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ควรมีการพัฒนาครูอาจารย์ผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียนการสอนควรมีการใช้สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น มีการเรียนการสอนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี การวัดผลประเมินผลควรมีวิธีการที่หลากหลาย และควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ ควรจัดสรรให้ตามความจำเป็นที่ต้องใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

Independent Study Title   Conditions of Learning and Teaching Management at Upper Secondary Education Level in General and Vocational Streams for Hilltribe Novices in Pradhammajarick Project of Wat Srisoda Chiang Mai Province

Author   Mrs. Chindamane Lertmanokul

M.Ed.   Vocational Education

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Moldhop	Chaiyachit	Chairman
Lect. Dr. San	Saisuphaluck	Member
Assoc. Prof. Prachak	Sudprasert	Member

Abstract

The purposes of this study was to examine the conditions of learning and teaching management at upper secondary education level in general and vocational streams for hilltribe novices in Pradhammajarick Project of Wat Srisoda Chiang Mai Province.

The population of this study were 15 administrators, officers, and teachers in the second semester, the academic year of 1998. The data were collected by using questionnaire asking administrators, officers, and teachers for their personal data, their opinions of conditions of learning and teaching management and their suggestions. Data were analyzed in frequencies, weight ranks of important item, and percentages.

The results of this study were as follows:

There were all male administrators and officers. Most of them were monks and were between 41-50 years old. Their education were between bachelor's to master's degree. Most of them had the experiences in learning and teaching management about 21-25 years. Most of the teachers were male and were between 31-50 years. Their education were bachelor's degree. Most of them had the experiences in learning and teaching management about 6-10 years.

On the administrators' and the officers' views of the conditions of learning and teaching management at upper secondary education level in general and vocational streams

for hilltribe novices in Pradhammajarick project of Wat 6risoda Chiang Mai Province, had practiced all aspects at a medium level. They viewed that they organized every subject which was taught in their school. Furthermore, they also assigned the teachers who were educated in specific field to teach the subjects as mentioned and they supported teachers' learning and teaching. The budget, teaching aids, work places, etc. had rarely been provided by any non-organization.

In the teachers' views of the conditions of learning and teaching management of objectives which they mostly knew from each of subject's document. They selected and ordered the content in accordance with the objectives and their experiences.

The most five important principles of learning and teaching management which they used were 1) the content, 2) the objectives, 3) the need of community, 4) the need of students, and 5) teaching aids.

In the teachers' views of evaluation, the evaluative forms were mostly produced and evaluated students in some lessons by teachers. They usually evaluated students by following the objectives after they finished teaching every lesson and final examination. They also improved their learning and teaching management after every evaluation finished. They sometimes received collegial supervision made by administrators or department heads.

Curriculum should be managed accordance with community' needs. Teachers should improve their teaching by using more teaching aids and new innovations. The students should be given more practices and should be evaluated by various methods. The most important thing was that the school should support more budget for teachers to teaching and learning management as much as possible.